

Innhold:

- [Høstbehandling - grunnlag for neste års avling](#)
- [Sviing av rødkløver](#)
- [Grasugrasbekjempelse](#)

Høstbehandling - grunnlag for neste års avling

Gjødsling og pussing/slått av frøenga kan være avgjørende for en god frøavling neste år, ingen enger skal ha lang stubb stående vinteren over. Hvis det blir sein tresking av dekkvekst, kan det gjødsels før tresking.

Gjenleggene til gras- og kløverfrø bør ikke ha lenger stubb enn 10 cm, halmsnitter eller beitepusser er godt egnet for å pusse ned stubben etter tresking av dekkveksten. Kraftige gjenlegg av timotei, engsvingel og rødkløver tåler godt at dekkveksthalmene kuttet. I hvitkløver må dekkveksten fjernes.

Timotei

Dersom stubblengden er over 15 cm etter siste tresking bør en kjøre over med en halmsnitter og kutte den ned til 5-10 cm. Normalt er det kun i gjenleggsåret at en gjødsler om høsten, 3 kg N, en har ikke fått meravling i forsøk ved høstgjødsling i frøåra. Men i ei tynn eng på forholdsvis næringsfattig jord kan ha behov høstgjødsling også etter frøhøsting. Høstgjødsling av ei frodig eng eller på jord med god næringsstilstand kan gi redusert avling på grunn av for stor skuddtetthet. Høstgjødsling for å ta en fôravling av gjenveksten mener vi en trygt kan gjøre (3-4 kg N), men heller ikke i timotei skal en høste enga seint og i mange tilfeller vil gjenveksten bli for liten til at det er særlig aktuelt.

Engsvingel

Det ideelle for engsvingel er pussing av stubb og gjødsling kort tid etter frøtresking med en vårbrenning/vårpussing av daugras. Som en generell anbefaling bør det gjødsles med 2 kg N/daa etter frøtresking. Dersom en har mulighet for å pusse daugras med halmsnitter eller beitepusser om våren, eller brenne, er det liten tvil om at det bør gjødsles. Denne behandlingen passer ikke godt for alle, både fordi det er ønske om å høste gjenvekst til fôr og fordi det ikke er godt egnet med vårbrenning mange steder. Der det gjødsles for å høste gjenveksten vil 4-5 kg N/daa passe, ikke behov for ny gjødsling etter slått. Slåtten må høstes innen 10.september, engsvingel er utsatt for frostskaade og en har i gjennomsnitt litt dårligere avling når det er høstet fôr på enga om høsten enn når den går inn i vinteren med en «fell». Pussehøgde 5-10 cm.

I gjenlegget er det viktig med høstgjødsling og lav stubbhøgde, dersom det ligger an til sein tresking av dekkveksten så bør en gjødsle før tresking, ca 1. september. Da bør det gjerne benyttes litt større N-mengde enn etter frøtresking.

Rødsvingel

Behovet for pussing øker med alder på enga og med mengden på gras som pusses vekk. I forsøk har det vært oppimot 40% meravling for å pusse og fjerne daugras og gjenvekst i forhold til å ikke gjøre noe om høsten. Dersom enga er tynn (gitt liten avling i 1.året) vil behovet for pussing og fjerning av stubb og gjenvekst være liten, da kan det være tilstrekkelig å slå ned stubben med en beitepusser/halmsnitter. Pussehøgde 3-5 cm. Enga skal pusses seinest innen 15.september, men ideelt i god tid før det, og er det mye masse så må den fjernes. Gjødsling med ca. 4 kg N/daa etter pussing.

Engrapp

Engrappenga skal kort fortalt pusses tidlig og gjødsles seint. I praksis avpussing i august/september, seinest 15. september og gjødsling, 4-5 kg N/daa, de siste dagene av september. Formålet med denne seine høstgjødslinga er ikke at engrappen skal danne flere skudd (som regel er det tett nok), men heller å sikre at det enkelte skudd får tatt opp nok nitrogen og blir kraftig nok til å gi en stor frøtopp året etter. Noen ganger kan gjenveksten være ubetydelig, da er ikke pussing aktuelt.

Sviing av rødkløver

Nedsviing bør skje ca. 5 uker etter maksimal blomstring, men likevel ikke seinere enn ca. 15. september. I år med sein blomstring regner vi med at nedsviing vil skje bort imot siste frist.

Grasugrasbekjempelse

Atlantis om høsten i timoteigjenlegg

Norsk Frøavlerlag har en off-label godkjenning for bruk av Atlantis i gjenlegg til timoteifrøeng om høsten mot markrapp og annet grasugras. Se off-label her: <http://www.froavlerlaget.no/off-label-godkjenninger/>. I forsøk i 2008-2009, da det ble anlagt forsøk med Atlantis i gjenleggsåret, ble det oppnådd god effekt med 6,9 g/daa, uten at det gikk ut over avlinga. 13,9 g/daa ga bedre effekt mot grasugras, men førte til en liten avlingsreduksjon i forhold til usprøyta.

Puma Extra er aktuelt mot markrapp, timotei og noen andre grasugras i engsvingel- og raigrasfrøeng

I 2009 ble det gjennomført forsøk med bruk av Puma Extra mot grasugras i engsvingelfrøeng, et felt i gjenleggsåret og et felt i etablert frøeng. Om høsten i gjenleggsåret ble det sprøytet 14. september og i den etablerte enga ble det sprøytet 23. september. I begge felt ble det betydelig meravling for behandlingene med 100 ml Puma Extra/daa. Puma Extra har også noe effekt mot knereverumpe, men en kan ikke forvente like god effekt mot den som mot markrapp og timotei.

Med hilsen fra

Erik Aaberg	Norsk Landbruksrådgiving Oppland
Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Nord-Trøndelag
Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving SørØst
Astrid Gissinger	Norsk Landbruksrådgiving Agder
Stein Jørgensen	Hedmark Landbruksrådgiving